

İZMİR KARABURUN İLÇE EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ NEZARETHANELERİ ZİYARETİ RAPORU

Rapor No:
2025/9

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 11/2/2025 tarihli ve 2025/97 sayılı kararıyla oy birliğiyle kabul edilmiştir.

KISALTMALAR.....	iii
I. GİRİŞ.....	1
II. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....	2
III. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER.....	7
A. Değerlendirme.....	7
B. Tavsiyeler.....	7
1. Merkez İdaresine Yönelik Tavsiyeler.....	8
2. İzmir İl Göç İdaresi Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye.....	9

AIÖK	: Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi
BM	: Birleşmiş Milletler
cm.	: Santimetre
CMK	: Ceza Muhakemesi Kanunu
km	: Kilometre
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne Ek İhtiyari Protokol
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK); 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler (BM) Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokolün amacı: *“bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanunun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre UÖM: *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. Suç işlediği şüphesi somut delillerin varlığı ile kuvvetle muhtemel olan kişinin kolluk kuvvetleri tarafından özgürlüğünden yoksun bırakılmasına ilişkin genel hükümler 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda (CMK) yer almaktadır. CMK'nın 99'uncu maddesinde ise *“Gözaltına alınan kişilerin bulundurulacakları nezarethanelerin maddî koşulları, bu kişinin hangi görevlinin sorumluluğuna bırakılacağı, sağlık kontrolünün nasıl yapılacağı, gözaltı işlemlerine ilişkin kayıt ve defterlerin nasıl tutulacağı, gözaltına alınmanın başlangıcında ve bu tedbire son verildiğinde hangi tutanakların tutulacağı ve gözaltına alınan kişiye hangi belgelerin verileceği ile kolluk tarafından gerçekleştirilen yakalama işlemlerinin yürütülmesinde uyulacak kurallar, yönetmelikte gösterilir.”* düzenlemesi yer almaktadır.

5. 1/6/2005 tarihli ve 25832 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesine göre

nezarethaneler; “*şüpheli veya sanıkların haklarındaki işlemlerin tamamlanıp adli mercilere sevk edilinceye kadar bekletilmesi amacıyla yapılmış yerleri*” ifade etmektedir.

6. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, Kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Özgürlüğünden mahrum bırakılan kişilerin tutulduğu nezarethanelere ziyaretler düzenlemek TİHEK’in görev ve yetki alanı kapsamındadır.

7. Anılan görevin icrası kapsamında, 14/10/2024 tarihinde İzmir Karaburun İlçe Emniyet Müdürlüğü Nezarethanelerine **habersiz** bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret Heyetinde; İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanları ... ve ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları ... ve ... ile Kurumumuzun talebi üzerine Valilik tarafından görevlendirilen Hekim ... ile Psikolog ... yer almıştır.

8. Ziyaret, Merkez İdaresi ile yapılan ön görüşme ile başlamıştır. Görüşmede; TİHEK Heyeti tarafından TİHEK, UÖM, ziyaretin amacı ve yöntemine ilişkin bilgi verilmiş, İlçe Emniyet Müdürlüğü ile ilgili genel bilgiler edinilmiştir. Görüşmenin ardından Heyet, Müdürlük bünyesindeki Nezarethaneleri incelemiştir. Ziyaret bitiminde İdare ile son bir toplantı yapılmış; ilk tespit ve gözlemler paylaşılmış; ziyaret sonrası hazırlanacak raporun İdare ve ilgili kurumlarla paylaşılarak raporda yer verilen tavsiyelerin takip edileceği ve takip ziyareti de yapılabileceği bilgisi verilmiş olup ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

9. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 8/2/2024 tarihli ve 2024/230 sayılı kararı ve Başkanlık Makamının 4/10/2024 tarihli ve 42546 sayılı oluruna istinaden 14/10/2024 tarihinde İzmir Karaburun İlçe Emniyet Müdürlüğü Nezarethanelerine¹ gerçekleştirilen izleme ziyareti neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

II. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

10. Karaburun ilçe merkezine 8 kilometre (km) mesafede bulunan Merkez binası 2013 yılında hizmete açılmıştır.

11. Binanın girişinde engelli rampası bulunduğu görülmüş, ancak engelli rampasının bir kısmı betonla kaplandığı için engelli bireylerin erişimine uygun olmadığı değerlendirilmiştir.

¹ Bundan sonra Merkez olarak ifade edilecektir.

12. Binanın girişinde sesli ve görüntülü olarak kayıt alındığı bilgisini içeren bir levhanın bulunduğu görülmüştür.

13. Merkezde 2 adet nezarethane odası bulunmakta, odalar binanın zemin katında yer almaktadır.

14. Nezarethane odalarının yan yana olduğu ve birbirinden duvarla ayrıldığı, 2 kişilik olan her iki nezarethane odasının da 278 santimetre (cm) en, 285 cm boy ve 330 cm yüksekliğe sahip olduğu görülmüş; odaların boyutlarının ulusal ve uluslararası standartlara uygun olduğu anlaşılmıştır.²

15. Ziyaret sırasında nezarethanede tutulan³ olmadığı görülmüştür. İdare tarafından ilçede suç işleme oranının düşük olduğu, bundan dolayı gözaltı işleminin sık yaşanmadığı belirtilmiştir. Ziyaret tarihi itibarıyla 2024 yılındaki gözaltı sayısının 25 olduğu bilgisi alınmıştır.

16. İdare tarafından ziyaret tarihine kadar Merkezde engelli birey tutulmadığı, engelli bireyin Merkeze alınması durumunda bu kişinin ilgili Cumhuriyet Başsavcılığının talimatı ile nezarethane odasına alınmayıp gözlem odasında tutulacağı ifade edilmiştir.

17. Tutulanların cinsiyetine göre nezarethane odalarına yerleştirildikleri bilgisi alınmış ancak oda girişlerinde odaların hangi cinsiyet grubuna ait olduğunu belirten tabela olmadığı görülmüştür. Konu hakkında İdare ile yapılan görüşmede; nezarethane odalarının girişlerine, odanın hangi cinsiyet grubuna tahsis edildiğini belirten tabelaların asılması gerektiği ifade edilmiştir. İdare tarafından, nezarethane odaları kullanılırken birinci odanın kadın tutulanlar ikinci odanın erkek tutulanlar için kullanıldığı ifade edilmiştir.

18. Nezarethane odalarının bulunduğu koridorda duman detektörünün yer aldığı görülmüştür.

² AİÖK Standartları, Nezarethane, CPT/Inf (92) 3, para.43: “Bir polis hücresi (veya bir başka tür gözaltındaki kişinin / mahkûmun kalacağı yer) için makul büyüklüğün ne olduğu zor bir sorudur. Böyle bir değerlendirme yaparken göz önünde bulundurulması gereken birçok faktör vardır. Ancak CPT heyetleri bu konuda genel kuralları belirleme ihtiyacı hissetmişlerdir. Birkaç saatten daha uzun süreli kalışlar için tek kişilik polis hücrelerinin değerlendirilmesinde halen kullanılan (asgari standart değil, arzu edilen düzey olarak görülen) kriterler şunlardır: 7 metrekare civarında, duvarlar arasında 2 metre veya daha çok, tavan ve taban arasında 2.5 metre mesafe olan yerler.”

Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin “Nezarethane ve ifade alma odası” başlıklı 25'inci maddesinin birinci fıkrasına göre; “Nezarethaneler en az 7 metrekare genişliğinde, 2,5 metre yüksekliğinde ve duvarlar arasında en az 2 metre mesafe olacak şekilde düzenlenir. Yeterli doğal ışıklandırma ve havalandırma imkânları sağlanır. Ancak, şüpheli sayısının çokluğu sebebiyle nezarethane imkânlarının yetersiz olması durumunda, nezarethaneler için öngörülen fizikî şartlara sahip başka yerler de kullanılabilir. ”

³ Nezarethanelerde özgürlüğünden mahrum bırakılanlar için kısaca “tutulan” ifadesi kullanılacaktır.

19. Nezairethane odalarında yeteri kadar sabit ve dayanıklı oturma yeri bulunduğ⁴ ancak oturma alanının sert tahtadan yapıldığı ve uyumaya elverişli olmadığı anlaşılmıştır. Kamera kayıtları incelendiğinde tutulanların kendilerine verilen battaniyeleri oturma yerlerine serdiği ve bu şekilde uyudukları gözlemlenmiştir.

20. Merkezde bulunan battaniyelerin temiz olduğu ve tutulanların kendilerine zarar vermesini önlemek için kenarlıklarının sökülmüş olduğu görülmüştür. Kamera kayıtları incelendiğinde tutulanlara battaniye verildiği ancak yastık verilmediği, tutulanların ikinci battaniyelerini veya kıyafetlerini yastık olarak kullandığı görülmüştür.

21. Merkezde ısınmanın doğalgaz ile çalışan kalorifer sistemiyle sağlandığı öğrenilmiştir. Nezairethanelerde herhangi bir soğutma sistemi bulunmadığı görülmüş, İdare tarafından nezairethane odalarının giriş katta olması nedeniyle soğutmaya ihtiyaç olmadığı belirtilmiştir.

22. Nezairethane odalarının havalandırmasının odalarda bulunan pencereler vasıtasıyla sağlandığı anlaşılmıştır. Nezairethane odalarında bulunan pencerelerin 82 cm en ve 50 cm boy ölçülerinde olduğu öğrenilmiş, nezairethane odalarının büyüklüğüne göre pencerelerin küçük boyutlu olduğu değerlendirilmiştir. Odalardan birinin hiç doğal ışık almazken diğer odanın penceresinin boyutu sebebiyle yeterli derecede doğal ışık almadığı görülmüştür. Yapay aydınlatmanın hem nezairethane odalarında hem de odaların bulunduğu koridorda yer alan lambalar vasıtasıyla sağlandığı gözlemlenmiştir. İdare tarafından lambaların sürekli açık olduğu ifade edilmiştir.

23. Nezairethanede 1 adet tuvalet, 1 adet banyo ve 1 adet lavabo bulunduğ; tuvalet, banyo ve lavabonun nezairethane odalarının yer aldığı koridorda olduğu görülmüştür. Ziyaret Heyetinin yaptığı incelemede; lavaboda sabun bulunduğ, banyoda sıcak suyun aktığı ve duş başlığının sabit şekilde duvara monte edildiği gözlemlenmiştir. Ancak tuvalet ve banyo kısmında tutunma barının bulunmadığı, bu kısımların engelli bireyler için erişilebilir olmadığı görülmüştür. Ayrıca tuvalet ve lavaboların kirli olduğu, hijyen açısından insan sağlığına uygun olmadığı tespit edilmiştir. Merkez İdaresine bu husus iletilmiş olup gerekli düzenlemelerin yapılacağı bilgisi alınmıştır.

24. Merkezde daimi bir temizlik personelinin bulunmadığı, ihtiyaç halinde dışardan hizmet alınarak nezairethane odalarının temizliğinin yapıldığı belirtilmiştir.

⁴ Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin "Nezairethane ve ifade alma odası" başlıklı 25'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre; "Nezairethanelerde gözaltına alınan kişilerin yatmaları ve oturmaları için yeteri kadar sabit ve dayanıklı oturma yerleri bulundurulur."

25. Görevli personel tarafından Merkezde altı ayda bir ilaçlama yapıldığı ifade edilmiştir. Ancak ilaçlama yapıldığına ilişkin olarak yazılı bir belgenin bulunmadığı görülmüştür.

26. Nezarethane odalarında acil çağrı butonu olmadığı görülmüştür. Merkez İdaresi tarafından nezarethane odalarının bulunduğu koridorda diyafon olduğu belirtilmiş ancak diyafonun çalışmadığı tespit edilmiştir.

27. Merkezde tutulanların yemek ve içme suyu ihtiyaçlarının Merkez tarafından karşılandığı ifade edilmiştir. Kamera kayıtları incelendiğinde, tutulanların yemek ve içme suyu ihtiyaçlarının karşılandığı görülmüştür.

28. Merkeze gelmeden önce tutulunun hastanede sağlık kontrolünden geçirildiği bilgisi paylaşılmış, buna ilişkin kayıtlar incelenmiş ve ilgili sağlık raporlarının alındığı görülmüştür.

29. Tutulanların ilaç kullanmaları gerektiğinde, ilaçların nezarethanede görevli personel tarafından tutulanların sağlık raporuna veya reçetesine istinaden sağlık kuruluşlarından bilgi alınarak verildiği, gerektiğinde tutulanların hastaneye sevk edildiği belirtilmiştir.

30. Acil tıbbi müdahale gerektiren durumlarda 112 Acil Çağrı Merkezinin aranarak alanında uzman personel talep edildiği, ambulansın gecikmesi durumunda görevli personel tarafından hastaneye sevk sağlandığı ifade edilmiştir.

31. Yabancı uyruklu tutulanlar için tercüman tahsis edildiği öğrenilmiş, yabancı ülke vatandaşlarının anlayacağı dilde haklarını gösteren formların hazır bulunduğu görülmüştür.

32. Merkezde 1 adet avukat görüşme odası ve 2 adet teşhis odası bulunmaktadır. Avukat görüşme odasının nezarethane odalarıyla aynı koridorda bulunduğu, bu odanın boş olduğu ve içerisinde görüşme gerçekleştirmeye uygun eşya ve ekipmanların bulunmadığı görülmüştür. Oda içerisinde ses ve görüntü kaydı alınmadığı ve odanın ses geçirmediği değerlendirilmiştir. İdare tarafından avukat görüşme odasının aktif kullanılmadığı ve avukat ile yapılan görüşmelerin avukatın talep ettiği herhangi bir odada gerçekleştiği ifade edilmiştir.

33. Merkezde 3 adet ifade alma odası bulunduğu, söz konusu odalarda görüntü ve ses kayıt alma özelliği bulunan aygıtların olduğu, odada buna ilişkin bir uyarı levhasının yer aldığı gözlemlenmiştir.

34. Nezarethane odalarının bulunduğu koridorda Nezarethane Talimatnamesinin⁵ duvara asılı olduğu görülmüştür.

⁵ Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği madde 25/5: “Nezarethane girişine, onaylanmış nezarethane talimatı asılır.”

35. Merkez İdaresi tarafından tutulanlara ait eşyaların tutulduğu yerde kontrol edildiği, tutanak altına alınarak nezarethane defterine işlendiği ve kilitli emanet eşya dolabına konulduğu bilgisi verilmiştir.

36. Nezarethaneye Alınanların Kaydına Ait Defter incelenmiş, gözaltına alınan kişinin nezarethaneye giriş-çıkış saati, gözaltına alınma nedeni, üst aramasında teslim alınan eşyaları, kişinin müdafii talep edip etmediği, talep ettiyse gelen müdafinin bilgileri, haber verilmesini istediği yakını gibi hususların defterde yer aldığı görülmüştür. Görevli Cumhuriyet Savcısının son imza attığı tarihin 16/9/2024 olduğu görülmüştür. Ziyaret Heyeti tarafından kamera kayıtları kontrol edilmiş; kamera kayıtlarındaki görüntüler ile defter kayıtlarındaki saat bilgilerinin tam olarak uyuşmadığı, görüntüler ile kayıtlar arasında yaklaşık 30 dakika-1 saat fark olduğu tespit edilmiştir. Buna ilişkin olarak Merkez İdaresi tarafından tutulanların yemek, tuvalet vb. ihtiyaçları için nezarethane odasına girip çıktığı, bundan dolayı deftere yakın bir tahmini saat bilgisi yazıldığı belirtilmiştir.

37. Merkezde kayıt yapan ve gece görüş özelliğine sahip olmayan toplam 18 adet güvenlik kamerasının bulunduğu, kameraların 60 gün kayıt tutma özelliği olduğu ve kayıtların belirli süre sonunda otomatik olarak silinip yerine yeni kayıtların alınmaya devam ettiği öğrenilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından kamera kayıtlarına ilişkin yapılan incelemede kameraların geçmişe dönük 60 gün kayıt yapabildiği teyit edilmiştir.

38. Kamera kaydı görüntüleri izlendiğinde, nezarethane odalarının içinde, kapı hizasındaki ufak bir alanın kamera açısı dışında kaldığı görülmüştür. Nezarethane odalarının bulunduğu koridorda yer alan tuvalet, banyo ve lavabonun içinin kameranın görüş alanı dışında kalmasının mahremiyetin sağlanması açısından yerinde olduğu değerlendirilmiştir. Nezarethane odalarının birinde bulunan kameranın görüntü kalitesinin düşük olduğu tespit edilmiştir. İdareye bu hususlar iletilmiş olup kamera açılarının ayarlanacağı ve ilgili kameranın kontrol edileceği belirtilmiştir.

39. Kamera kayıtlarının kesintiye uğramaması için tüm elektrikli sistemlerin jeneratör ve kesintisiz güç kaynağına bağlı olduğu ifade edilmiştir.

40. Merkez binasının karşısında Karaburun İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün görev alanı içerisinde olduğu öğrenilen metruk bir yapı olduğu görülmüştür. Yapının atıl durumdaki dükkânlardan oluştuğu anlaşılmıştır. İdarece, kolluk güçleri tarafından Geri Gönderme Merkezine gönderilmek üzere yakalanan göçmenlerin, Göç İdaresi Başkanlığı birimlerine sevkleri sağlanana kadar geçici olarak burada bekletildiği bilgisi verilmiştir. Bu bekleme süresinin birkaç günü bulabildiği ifade edilmiştir. Dışı camlı olan bu yapının içerisinde herhangi bir eşya bulunmadığı, içerisinde kirli olduğu görülmüştür. Bahsi geçen yapıya ilave olarak

Merkez binasının arka bahçesinde de göçmenler için bir alan hazırlandığı görülmüştür. Bu alanın çatısının bir kamelyanın çatısından oluştuğu ve etrafının kapalı olmadığı, oldukça kirli olduğu görülmüştür. Bu bölümün ilerisinde kapısı kelepçeyle kilitlenmiş bir yapı olduğu görülmüş, İdare tarafından bu bölümün yakalanan göçmenler için hazırlandığı belirtilmiştir. Ancak bölümün etrafının saca kaplı olduğu, yaz aylarında barınmaya elverişli olmadığı, barınma için daha iyi bir ortamın sağlanması gerektiği değerlendirilmiştir.

41. Merkez İdaresi tarafından Merkezde 32’si polis memuru, 7’si bekçi olmak üzere toplam 39 kişinin görev yaptığı ifade edilmiştir. Polis memurlarından 4’ünün kadın olduğu belirtilmiştir.

42. Merkezde görev yapan personelin 2024 yılı için Polis Akademisi Başkanlığı Hizmet İçi Eğitim Şube Müdürlüğü tarafından düzenlenen insan hakları, tutulanlara ve özellikle hassas gruplara yönelik muamele ile işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin eğitim aldığı öğrenilmiştir.⁶

III. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

43. TİHEK’in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda işbirliği esasına dayanmaktadır. Merkez tarafından, Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere bekletilmeksizin erişimi sağlanmış, gerekli bilgi ve belgelere erişim vakitlice sağlanmıştır. Bu çerçevede, Merkez İdaresinin ziyaret esnasında gösterdiği işbirliğine açık tutumları Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Tavsiyeler

⁶ Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (AİÖK)’nin tavsiyesi: “Şüphelilerin sorgulanması, tatminkâr bir biçimde yapılabilmesi için özel eğitim gerektiren ve uzmanların yapması gereken bir iştir. İlk olarak ve özellikle, sorgulamanın amacının tam olarak ne olduğu kesin olarak belirlenmelidir; amaç, sorgulamayı yapan memurların gözünde suçlu olduğu varsayılan bir kişinin itiraf etmesini sağlamak değil, incelenmekte olan konu hakkında gerçekleri öğrenmek için doğru ve güvenilir bilgilere ulaşmak olmalıdır. Şüphelilerin sorgulanması sırasında uygulanacak davranış kurallarının belirlenmesi, kolluk kuvvetlerinin uygun eğitimi almasına ek olarak, yukarıda belirtilen amaca uymalarını çok kolaylaştıracaktır.”

1. Merkez İdaresine Yönelik Tavsiyeler

44. Merkez binasına erişimin engelli bireyler için uygun hale getirilmesi,⁷

45. Nezarethane odalarının girişine, odaların hangi cinsiyet grubuna tahsis edildiğini gösteren tabela ya da işaretlerin asılması,⁸

46. Nezarethane odalarındaki sert oturma alanlarının tutulanların uyumasına ve dinlenmesine imkân sağlayacak şekilde yumuşak malzemeyle kaplanması⁹ ve yastık temin edilmesi,

47. Nezarethane odalarında havalandırma için ayrı bir sistemin kurulmasının değerlendirilmesi,

48. Nezarethane odaları doğal ışıktan yeteri kadar faydalanamadığı için bu sorunun giderilmesi adına gerekli çalışmaların yapılması¹⁰,

49. Nezarethanedeki tuvalet, banyo ve lavaboların temizliğine özen gösterilmesi¹¹,

50. Nezarethanedeki banyo ve tuvaletin engelli bireylerin kullanımına uygun olarak düzenlenmesi¹²,

51. Merkezde 6 ayda bir yapılan ilaçlamanın yazılı olarak belgelenmesi ve kaydının tutulması,

52. Nezarethane odalarında oluşabilecek acil bir durumu veya tutulanların sağlık durumlarında oluşabilecek ani gelişmeleri ve benzeri durumları daha iyi bir şekilde takip edebilmek¹³ için nezarethane odalarına acil çağrı butonu konulması ve koridorda yer alan diyafondaki arızanın giderilmesi,

⁷ BM Engelli Hakları Sözleşmesinin 14'üncü maddesi: “Taraf Devletler engelli kişiler eğer herhangi bir süreç sonunda özgürlüklerinden mahrum edildiyse; bunun diğer bireylerle eşit koşullar altında yapılmasını; engellilerin uluslararası insan hakları hukukuna uygun olarak güvencelere sahip olmasını ve makul düzenlemeye ilişkin hükümler dâhil olmak üzere Sözleşme'nin hedefleri ve ilkeleriyle uyumlu muamele görmesini sağlar”.

⁸ Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin “Nezarethane İşlemleri” başlıklı 11'inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine göre; “Aynı suçla ilgisi olanlar, birbirine hasım olanlar, erkek ve kadınlar bir araya konulmazlar, çocuklar yetişkinlerden ayrı tutulurlar.”

⁹ AİÖK'nin tavsiyesi: “Ayrıca hücrelerde dinlenme imkânı olmalı ve nezarete gece kalmak zorunda olan kişilere temiz şilte ve battaniye verilmelidir.”

¹⁰ AİÖK'nin tavsiyesi: “Bütün polis hücreleri, içinde bulundurulan kişi sayısına göre makul büyüklükte olmalı ve gerekli ışıklandırma (uyku süresi hariç, okumaya yetecek kadar ışık) ve havalandırma şartlarına sahip olmalıdır; tercihen hücrelerde doğal ışık olmalıdır.”

¹¹ AİÖK'nin tavsiyesi: “Nezaretteki kişiler gerektiğinde temiz ve düzgün şartlarda doğal ihtiyaçlarını karşılayabilmeli ve uygun yıkanma imkânlarına sahip olmalıdır.”

¹² 7/7/2005 tarihli ve 25868 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun madde 3/1/j: “Makul düzenleme; engellilerin insan haklarını ve temel özgürlüklerini tam ve diğer bireylerle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamak üzere belirli bir durumda ihtiyaç duyulan, ölçüsüz veya aşırı bir yük getirmeyen, gerekli ve uygun değişiklik ve tedbirleri ifade eder.”

¹³ AİÖK'nin tavsiyesi: “Polis nezaretindeki kişilerin her zaman nezaret görevlileriyle kolayca temasa geçebilecek durumda olmasını sağlamak için gerekli önlemler alınmalıdır.”

53. Nezarethaneye Alınanların Kaydına Ait Defter kayıtlarında yer alan saat bilgilerinin daha özenli tutulması,

54. Avukat görüşme odasının görüşme yapılmaya uygun hale getirilmesi veya gerekli fiziksel şartları sağlayan bir odanın avukat görüşme odası olarak belirlenmesi¹⁴,

55. Nezarethane odalarındaki kameraların kör nokta bırakmayacak şekilde tekrar düzenlenmesi ve görüntü kalitesi düşük olan kameranın değiştirilmesi,

56. Yakalanan göçmenlerin ilgili yerlere sevkleri yapılmaya kadar barınmaya uygun ve hijyenik bir ortamda bekletilmesinin sağlanması

hususları tavsiye edilmektedir.

2. İzmir İl Göç İdaresi Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye

57. Yakalanan göçmenlerin ilgili yerlere sevkleri yapılmaya kadar barınmaya uygun ve hijyenik bir ortamda bekletilmesinin sağlanması

hususunu tavsiye edilmektedir.

¹⁴ Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin 21'inci maddesi: “Şüpheli veya sanık vekâletname aranmaksızın müdafî ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. (...) Her kolluk biriminde görüşme için uygun şartları haiz görüşme odası ayrılır.”